

31 §

Uttag av schablonavgift för fritidsfastighets vattenförbrukning har inte ansetts strida mot kravet på skälig och rättvis avgiftsfördelning.

MG äger fastigheten Åre Kalls Mo 2:33 som är belägen inom verksamhetsområdet för Åre kommuns (kommunen) allmänna vatten- och avloppsanläggning.

MG yrkade i första hand att va-nämnden skulle fastställa att Åre kommun skulle debitera henne för dricksvattentjänsten efter den faktiskt uppmätta förbrukningen och i andra hand att den av kommunen tillämpade schablontaxan i vart fall skulle baseras på en lägre årlig, skälig schabloniserad förbrukning än 125 kubikmeter.

Kommunen bestred yrkandena.

MG anförde i huvudsak följande. Hon har ända sedan sommaren 2006 i en rad olika skrivelser till olika kommunala instanser begärt att, med stöd av § 18 i kommunens va-taxa, få ett särskilt brukningsavtal till stånd med kommunen i stället för att schablonmässigt behöva debiteras för 125 kubikmeters årlig vattenförbrukning, vilket vida överstiger hennes verkliga förbrukning. Kommunen har hela tiden avstyrkt hennes framställningar. Av § 18 va-taxan, i såväl dess lydelse från år 2006 som år 2008, framgår att den lämnar utrymme för en överenskommelse av det slag hon önskar. Det finns ingenstans i taxan några undantag för fritidsfastigheter och därmed borde det inte finnas något hinder för kommunen mot att ingå särskilda avtal med ägare av sådana fastigheter.

Kommunen anförde i huvudsak följande. Kommunens taxa reglerar hur kommunens kostnader för vatten- och avloppsverksamheten skall täckas. Därvid utgår brukningsavgifter för enskilt anslutna fastigheter med färre än fem lägenheter enligt va-taxans schablon. Den genomsnittliga brukningsmängden för alla anslutna fastigheter fördelas som årlig brukningsavgift. Avgiften är lika stor oavsett hur stor den anslutna lägenheten eller bostadsbyggnaden är. – När det närmare gäller MG:s krav på att få debiteras enligt faktiskt uppmätt förbrukning med stöd av § 18 i va-taxan, kan konstateras att den övervägande delen, cirka 90-92 procent av brukningskostnaden, svarar mot fasta kostnader. Av den anledningen är det fel att belasta va-kollektivet med ytterligare kostnader för att fördela åtta till tio procent av brukningskostnaden. Kommunen är av uppfattningen att abonnenterna ändå inte slösar med vattnet. Kommunen har lika många abonnenter som använder sina bostäder för permanent- som för fritidsbruk. – § 18 i taxan är inte tillämplig för fastigheter som används för fritidsbruk.

Va-nämnden yttrade: Enligt 16 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, vattentjänstlagen, åligger det huvudmannen för en allmän va-anläggning att låta varje fastighetsägare inom anläggningens verksamhetsområde bruka anläggningen om fastighetens behov av anordningar för vattenförsörjning och avlopp inte med större fördel kan tillgodoses på annat sätt. Det betyder att huvudmannen är skyldig att ge anläggningen en sådan kapacitet att varje brukningsberättigad fastighet när som helst kan nyttja anläggningen fullt ut, samti-

digt som fastighetsägarna å sin sida, enligt 31 § vattentjänstlagen, är skyldiga att genom avgifter bidra till kostnaderna för anläggningen i dess helhet efter skälig och rättvis grund. Med det avses att avgiftsfördelningen i princip skall ske efter den huvudsakliga nytta som varje särskild fastighet har av anläggningen.

Erfarenhetsmässigt utgörs kostnaderna för va-verksamheten till alldeles övervägande del av fasta kostnader för att hålla anläggningen tillgänglig för brukarkollektivet. Dessa kostnader är i stort sett oberoende av hur mycket den enskilde abonnenten förbrukar. Den omständigheten att en fastighet bebos endast en kort tid av året och således utnyttjar anläggningen förhållandevis litet saknar därför i nämnvärd mån betydelse för de totala kostnaderna för anläggningen. En fritidsfastighets nytta av den allmänna va-anläggningen består i första hand av att anläggningen står till fastighetens förfogande när helst det uppstår behov av vatten- och avloppstjänster. Anläggningen måste dimensioneras efter detta behov och det är främst för denna tillgänglighet som fastighetsägaren betalar bruksavgifter. Det behöver därför inte innebära någon konflikt med lagens regel om avgiftsskyldighetens fördelning efter nytta att avgiftsuttaget i stor utsträckning görs oberoende av fastighetens verkliga förbrukning.

Fritidshus utnyttjas som regel under en begränsad tid av året. Ett avgiftsuttag grundat huvudsakligen på en mätning av förbrukad mängd vatten skulle därför inte täcka fritidsfastigheternas del i de fasta kostnaderna för va-anläggningen. Om vattenmätare skall vara installerad, medför detta dessutom ytterligare kostnad, exempelvis för avläsning och för nedmontering vintertid. I praxis har med hänsyn härtill godtagits att fritidsfastigheter debiteras efter en i va-taxan angiven avgiftsschablon och att denna schablon får tillämpas oberoende av vad den faktiska vattenförbrukningen kan visa sig uppgå till för en enskild fastighet.

Den i kommunens va-taxa föreskrivna bruksavgiften för vattentjänsterna vatten och avlopp uppgår enligt 2008 års tariffer för fritidsfastigheter av MG:s slag till 5 757 kr per år och bostadsenhet, vartill kommer mervärdesskatt. Inget finns i utredningen som tyder på att den tillämpliga schablontaxan skulle belasta fastigheten med en oskäligt hög andel av kommunens kostnader för va-verksamheten.

Slutligen vill va-nämnden påpeka att det finns ett uttryckligt förbud i 38 § vattentjänstlagen mot överenskommelser mellan en va-huvudman, fastighetsägare eller andra avgiftsskyldiga i sådana avgiftsfrågor som regleras i kommunens taxeföreskrifter. Kommunen har således saknat lagliga möjligheter att ingå ett avtal med MG om bruksavgifterna för hennes fritidsbostad, eftersom det alltså redan finns föreskrifter i taxan om bruksavgiften för fritidshus. Av det anförda följer således att MG:s talan inte kan vinna bifall. Va-nämnden lämnade MG:s talan utan bifall.

Beslut 2009-02-25, BVa 7
Mål nr Va 143/08